

SZAKMAI BESZÁMOLÓ 2021

BMSZKI

VASPÁLYA ÁTMENETI SZÁLLÁS

VÁLTÓHÁZ

1. AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA

A BMSZKI Vaspálya Átmeneti Szállás (a továbbiakban VáltóHázként is szerepel) 21 éve nyújt lakhatási megoldást absztinenciát támogató rehabilitációs programjával a szenvedélybeteg hajléktalan embereknek. A VáltóHáz Kőbánya-Kispest vasút- és metróállomás közvetlen közelében, jól megközelíthető helyen található. Számos üzlet és élelmiszerbolt található a közeli KÖKI Terminál bevásárlóközpontban. A kétszintes (plusz tetőtér) épület viszonylag jó állapotban van, a ház előtt gondozott kert található. Az intézményben 66 fő elhelyezésére van lehetőség. Férfiaknak négyágyas szobákban 56 férőhelyen nyújtunk elhelyezést, a hölgyek részére a földszinten alakítottunk ki két nagyobb méretű ötágyas szobát, ahol 10 nőnek biztosítunk átmeneti lakhatási megoldást. A lakóknak tisztálkodásra, mosásra és főzésre emeletenként van lehetőségük. 24 órában állandó szociális szakember jelenlétet biztosítunk. Az intézmény speciális programot nyújt az ide érkező szenvedélybeteg ügyfeleknek, akik vállalják az absztinens életmód kialakítását, fenntartását az életvitelükben. Az intézmény belső csoportjai mellett javasoljuk az intézményen kívüli ún. önsegítő csoportok rendszeres látogatását (12 Lépéses önsegítő csoportok: Anonim Alkoholisták, Névtelen Anyagosok; vallási alapon szerveződött önsegítő csoportok: Gamma Gt, Kék Kereszt). A ház az addiktív (függőséget okozó) viselkedéseket elsődleges betegségnek tartja, fontos számára a betegségszemlélet hangsúlyozása, a gondolkodás és viselkedésváltozás elindításában való segítségnyújtás.

A VáltóHázban 2001-2008 között Dávid Zoltán, 2008-2021 között Soós Mária látta el az intézményvezetői feladatokat. 2021.04.30 -án Soós Mária ellátási egységvezető határozott idejű vezetői megbízatása lejárt. A BMSZKI nyílt pályázatot hirdetett meg az intézmény két vezetői státuszára. Dósa László és Takács Anita sikeres pályázatot nyújtottak be. A BMSZKI intézményei közül a VáltóHáz rendelkezik saját felvételi csoporttal. A többi átmeneti szállóra a Felvételt Előkészítő Teamen (1087 Budapest, Kőbányai út 22.) keresztül érkehetnek a lakhatási problémával rendelkező ügyfelek. Az intézmény hetente egy alkalommal, szerdán biztosít lehetőséget a felvételi kérelmek benyújtására, ami csoportos formában, az ún. Lehetőség Csoporton történik. Egyéni felvételi beszélgetést is biztosítunk leendő ügyfeleink számára (előre egyeztetett időpontban).

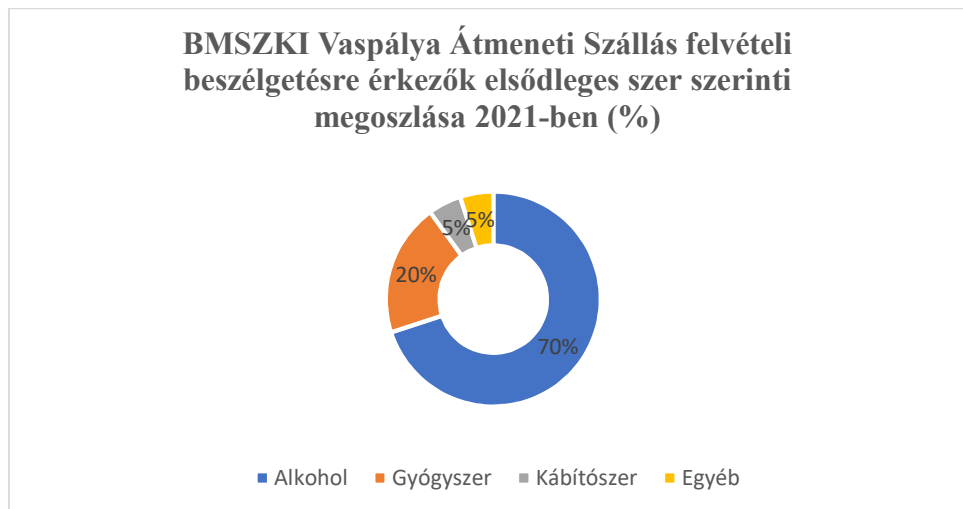
Elhelyezést biztosítunk azoknak a szenvedélybeteg hajléktalan embereknek, akik:

- ✓ személyesen megjelennek az intézmény felvételi csoportján
- ✓ felismerték szenvedélybetegségüket és segítséget kérnek az absztinencia (szermentesség) megtartásában
- ✓ minimum 14 napos absztinenciával rendelkeznek
- ✓ elfogadják a házirendet
- ✓ beköltözés után bekapcsolódnak az intézmény rehabilitációs programjába
- ✓ vállalják a rendszeres együttműködést a személyes szociális munkással
- ✓ 4-5 alkalomból álló addiktológiai konzultáción vesznek részt
- ✓ vállalják az alkoholszonda rendszeres használatát

Egész évben fogadjuk a közterületről érkező ügyfeleket.

Az intézményben párok közös elhelyezésére nincs lehetőség. Van egy ún. „vendégszobánk”, amit a szállón lakó párok részére tudunk biztosítani heti egy éjszakára. A pandémiás időszakot leszámítva ez a lehetőség a szállón lakók hozzátartozói számára is elérhető szolgáltatás.

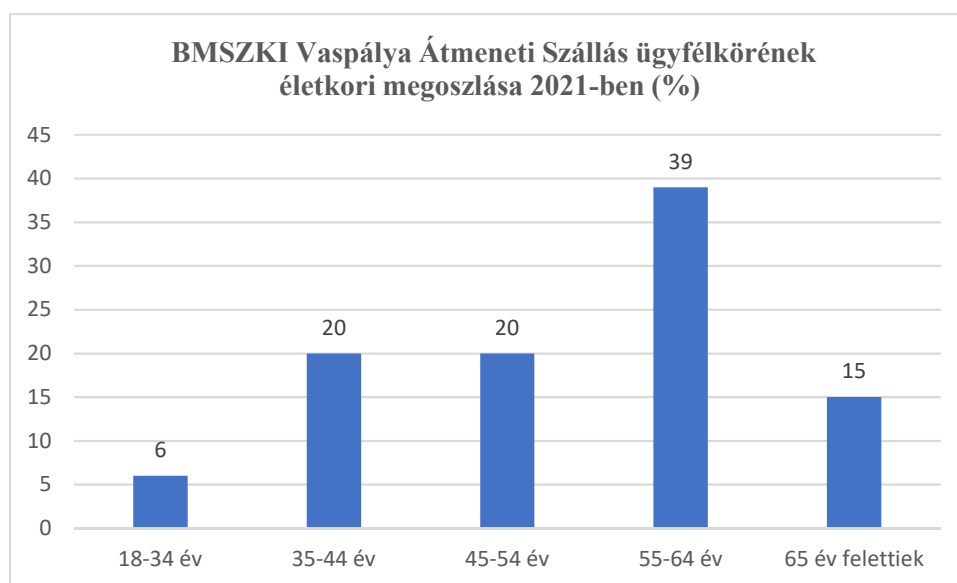
2. AZ ÜGYFÉLKÖR JELLEMZŐI

2021-ben 116 fő jelent meg a Vaspálya Átmeneti Szállás felvételi csoportján, ebből 90 fő költözött be a szállóra. A Lehetőség Csoporton megjelent emberek 70%-a az alkoholt jelölte meg elsődleges szerként. A felvételi kérelmet benyújtók 20 %-a gyógyszerekkel való visszaélése miatt kéri felvételét. A felvételi csoportra érkező ügyfelek csupán 5%-a vallotta azt, hogy kizárólag kábítószerrel érintett. A kördiagramon egyéb függőségként jelöltük a játék, -és egyéb viselkedési függőségben szenvedő embereket.

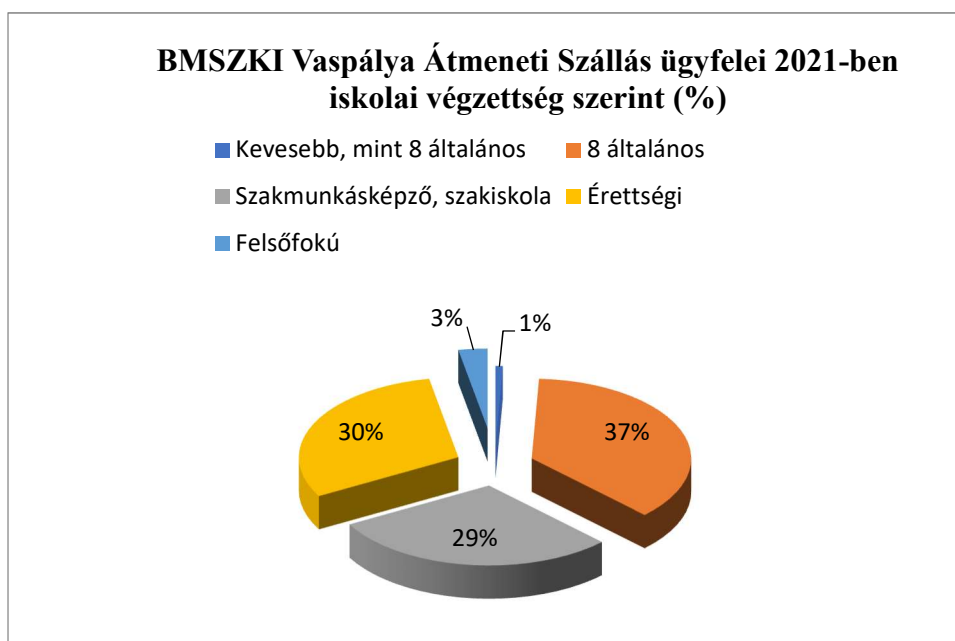
A VáltóHáz felvételi eljárásán megjelent szenvedélybeteg emberek 80 %-a politoxikomán (több szertől vált függővé). A "klasszikus alkoholista" ügyfélkör aránya folyamatosan csökken. Emelkedő tendenciát mutat azon jelentkezők száma, akik alkoholistaként és gyógyszerfüggőként kéri az elhelyezésüket. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján kimondhatjuk, hogy az intézmény speciális programja elsősorban olyan szenvedélybeteg hajléktalan nőknek és férfiaknak nyújt segítséget, akiknek az elsődleges szere az alkohol vagy a gyógyszer.

Ügyfeleink életkor szerinti megoszlása:

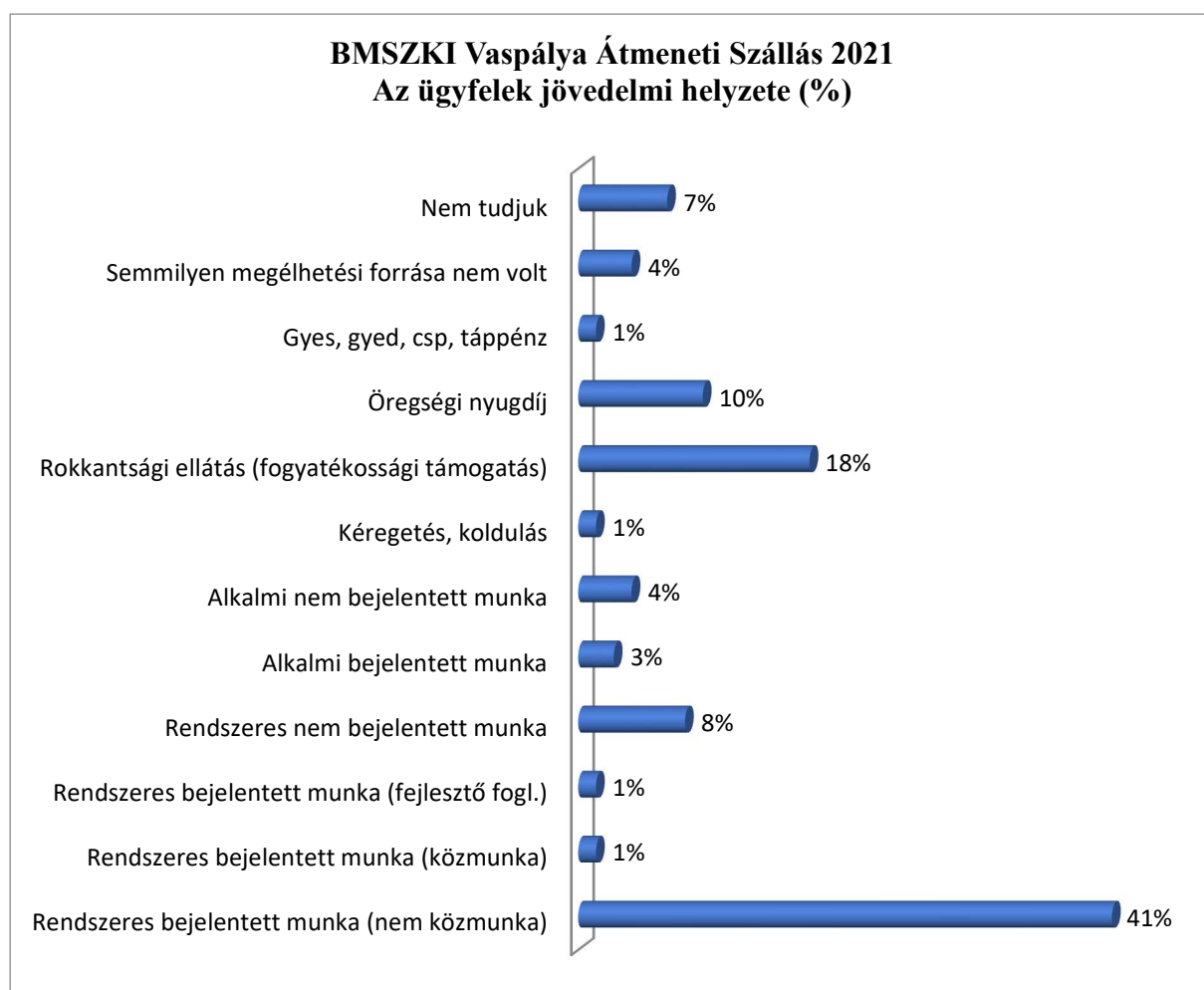
A 2021-es adatok szerint az intézményben élők átlagéletkora 54 év volt. Az elmúlt évben nem volt 29 évesnél fiatalabb ügyfelünk. A statisztikai adatok alapján kimondhatjuk, hogy az intézményben nagyon alacsony a 18 - 34 év közötti ügyfelek aránya. A beköltözők csupán 6%-a tartozik ebbe a korcsoportba. Ennek oka az érintett korcsoport szerhasználatában keresendő. A fiatalabb szenvedélybeteg hajléktalan emberek körében a kábítószerekkel kapcsolatos függőség a legdominánsabb. A kábítószerhasználathoz leggyakrabban a gyógyszerfüggőség társul, harmadik függőségi elemként jelenik meg az alkohol. Az intézményben élő emberek átlagéletkorának emelkedésének egyik legfőbb oka, hogy a szenvedélybetegek rehabilitációját segítő intézményekből egyre jobban kiszorulnak a nem aktív korú szenvedélybeteg emberek. Egyre kevesebb intézmény nyújt elhelyezést 65 éven feletti szenvedélybetegeknek. A Vaspálya Átmeneti Szállás ügyfélkörében a 35-44 évesek száma 2% -al csökkent a 2020-as évhez képest. 2021-ben az intézményben 20% volt az arányuk. A felvételt nyert emberek között igen magas a 45-64 év közöttiek aránya. A beköltözők 59%-a tartozott ebbe a korcsoportba. A 65 év feletti aránya 15%, amely változatlan maradt a 2020-as évhez képest.

Ügyfeleink iskolai végzettségéről:

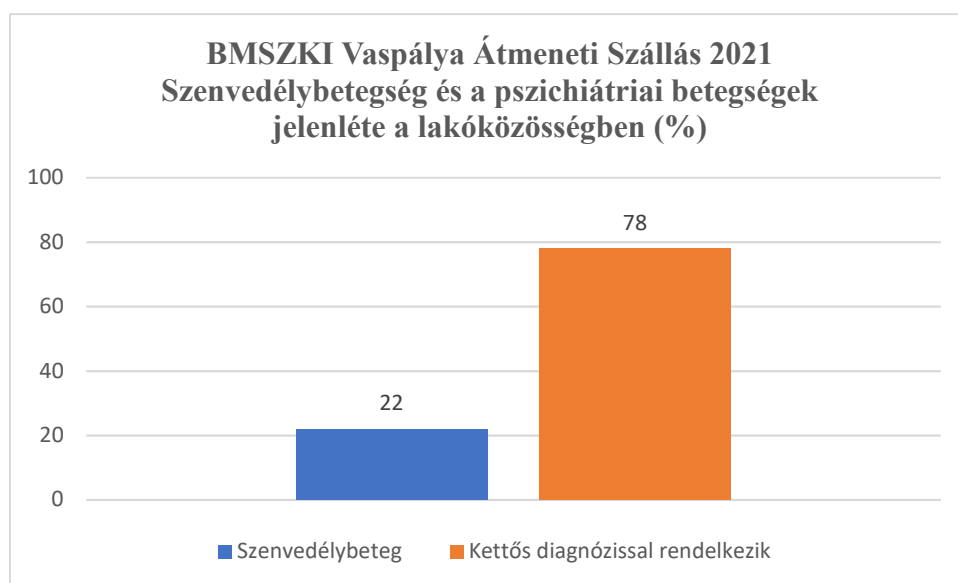
Az elmúlt évben beköltözött ügyfélkörrel megállapítható, hogy 38%-uk maximum befejezett általános iskola tanulmányokkal rendelkezik. Tanulmányaikat nem folytatták, szakmával nem rendelkeznek. Munkaerőpiaci pozíciójuk és az iskolai végzettségük által elérhető jövedelmi szintjük alacsony. Jövedelmi helyzetük a rendszeres szezonális munkák (építőipar, vendéglátás) indulásakor emelkedik, téli időszakban nagymértékben csökken. Az ügyfelek 29%-a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik. A munkaerőpiacon egyre kevesebb ügyfelünk tud érvényesülni a szakmunkás végzettséggel. Bizonyos szakmák teljesen eltűntek vagy mellőzötté váltak, emiatt végzettség szerinti álláskeresésük egyre nehezebbé válik. Tehát az elmúlt évben beköltözők 66 %-a alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. A lakóközösség 30%-a rendelkezik magasabb iskolai végzettséggel, érettségivel. Munkaerőpiaci helyzetüket nagymértékben befolyásolja, hogy rendelkeznek-e szakmával. Jövedelmi helyzetük kiegyensúlyozottabb, mint az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező embereké. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma alacsony, lakóink kevesebb mint 3%-a rendelkezik befejezett főiskolai vagy egyetemi tanulmányokkal.

Ügyfeleink jövedelmi helyzete:

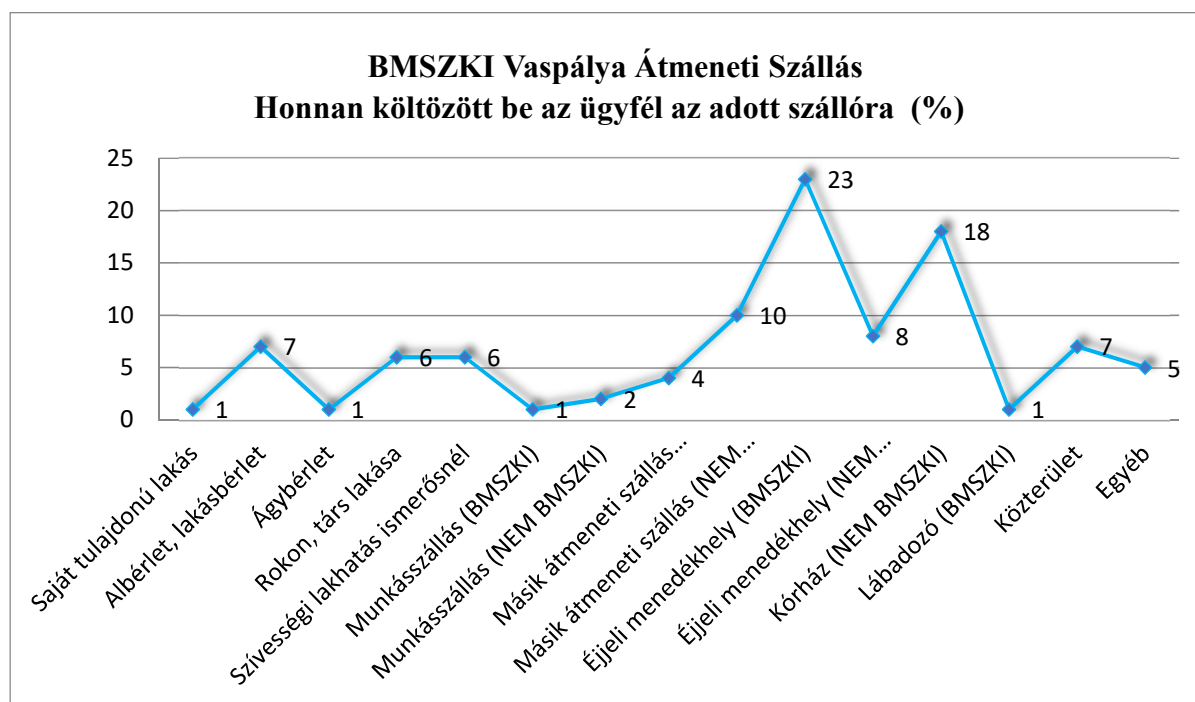
A 2021-ben a beköltözők 41 %-a bejelentett munkával rendelkezett. Az ügyfélkör 8%-a rendszeres nem bejelentett munkából szerzett jövedelmet. A koronavírus járvány kapcsán egyre több ember keresett bejelentett társadalmi biztosítást is nyújtó munkalehetőséget. Az intézményben élő emberek 18%-a rokkantsági ellátásban részesült, a beköltözők 10%-a saját jogon öregségi nyugdíjjal rendelkezett. 4 % semmilyen megélhetési forrással nem rendelkezett az intézményi jogviszonya ideje alatt. A világiárvány miatt egyre több lakónk veszítette el a munkáját az elmúlt évben. Az ügyfélkörünk jövedelmi helyzete napról - napra változott, egyre többen maradtak munka és fizetés nélkül. Az átlagjövedelmet vizsgálva 92 000 Ft körüli összeget kaptunk, ami ezt a tényt alátámasztja. Az intézmény lakói különböző étkeztetést biztosító programok segítségével vészték át ezt az időszakot.

Kettős diagnózisú ügyfelek:

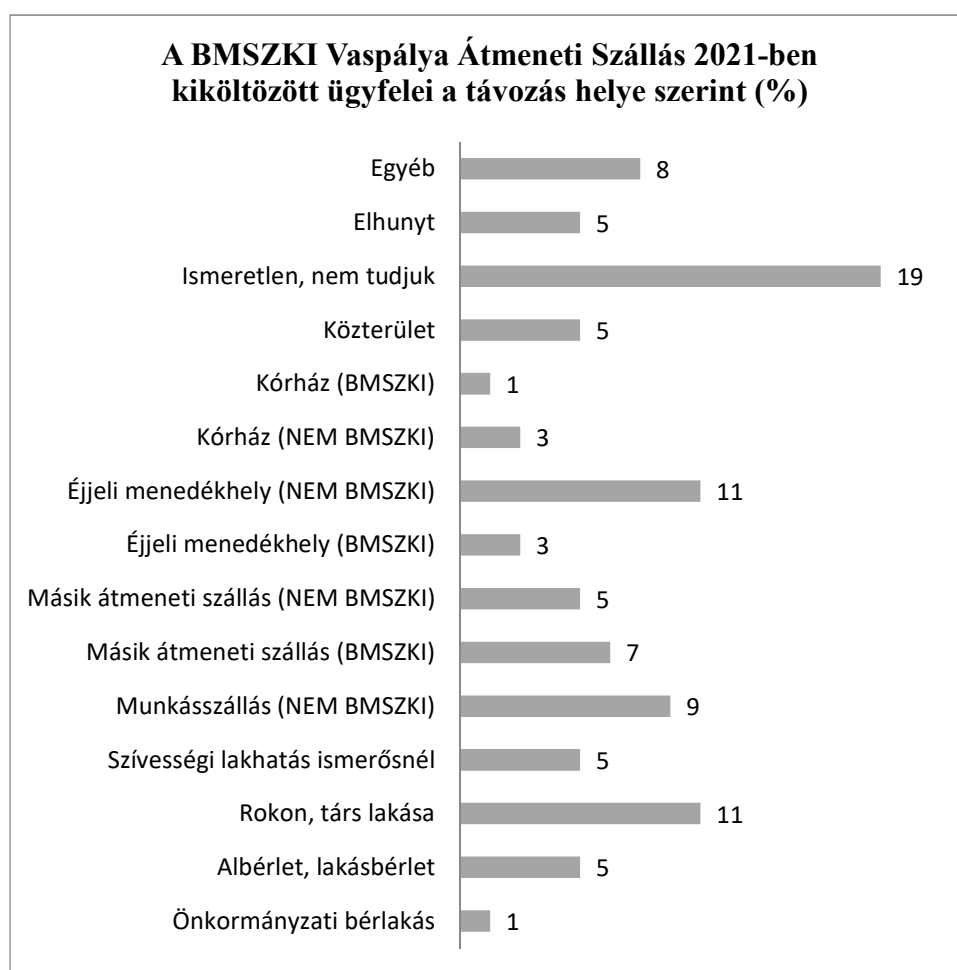
Az intézmény szakmai profiljának megfelelően a teljes lakóközösség szenvedélybeteg. A különböző szenvedélybetegségekhez gyakran társulnak pszichiátriai kórképek, magas a kettős diagnózisú emberek aránya. Az elmúlt évben intézményi jogviszonnyal rendelkezők 78%-a olyan szenvedélybeteg volt, aki diagnosztizált pszichiátriai betegséggel is rendelkezett. A kettős diagnózisú ügyfeleink rendszeres szakorvosi ellátásban részesültek.

A Vaspálya Átmeneti Szállóra beköltözőkről:

2021-ben 140 fő lakott a Vaspálya Átmeneti Szálláson. 21 % lakásból (albérlet, rokon, szívességi lakáshasználó) kérelmezte a felvételét az átmeneti szállásra. A beköltözők 17% -a nyert felvételt átmeneti vagy munkásszállóról, ebből 4% áthelyezéssel érkezett BMSZKI által működtetett átmeneti szállásról. A felvételt nyert ügyfelek 31%-a éjjeli menedékhelyről érkezett, 23% BMSZKI Éjjeli Menedékhelyeiről költözött be a Vaspálya Átmeneti Szállásra. A beköltöző emberek 19 %-a kórházból, 5 % rehabilitációs intézményből kérelmezte a felvételét lakhatási problémája miatt. Az elmúlt évben utcáról, közterületről a beköltözők 7%-a érkezett.

A Vaspálya Átmeneti Szállóról kiköltözőkről:

Az elmúlt évben 76 fő költözött ki a Vaspálya Átmeneti Szállásról. 23 % önálló lakhatási megoldásba költözött, kilépett az ellátórendszerből. 2 ember (1 %) önkormányzati bérleti joghoz jutott. 22 % albérletbe, szobabérletbe, rokonokhoz, vagy ismerősökhöz költözött. Az intézményi jogviszony megszűnését követően 25 % intézményi keretek között talált megoldást lakhatási problémájára, átmeneti szálláson vagy munkásszálláson kaptak elhelyezést. Ebből 4 % hosszabb ideig tartó kórházi kezelés miatt költözött ki a szállásról.

A gondozási szerződésben kitűzött lakhatási célokat a kiköltözők közül 14 % -nak nem sikerült megvalósítani, ők éjjeli menedékhelyekre távoztak. 2021-ben a kiköltözők 19%-nál kezdeményeztük az intézményi jogviszony felmondását az előre nem jelzett távollét miatt. Az ő esetükben nem sikerült meghatározni a távozás helyét. Az intézmény ügyfélkörének magas átoltottsága ellenére a koronavírus harmadik hullámában 4 ügyfelünket veszítettük el.

Ápolási szükséglet megjelenése a VáltóHázban

A 2021-es Február Harmadika felmérés eredményei alapján a BMSZKI ügyfélkörének átlagéletkora 55.8 év volt. A Vaspálya Átmeneti Szálláson az elmúlt évben a lakóközösségünk átlagéletkora 54 év volt. Intézményünkben egyre növekszik az 45 év feletti ügyfelek aránya. Az átmeneti szálláson a beköltözők 10%-a öregségi nyugdíjban részesül, körükben az időskorhoz kapcsolódó krónikus betegségek jelenléte igen magas. A 2021-es Február Harmadika kutatás eredményeképpen a szállón lakók 80 %-a (!) az elmúlt 12 hónapban járt a háziorvosánál, ami a lakóinkra jellemző egészségtudatosságot, józanodó magatartást tükrözi. Mozgásukban részben korlátozott ügyfeleink 10% -a gyógyszerelésükben segítségre szorulnak, rendszeresen ellenőrizni kell egészségi állapotukat. A kollégáink szakmai hivatástudatának és egy fő egészségügyi végzettséggel rendelkező kollégánknak köszönhetjük, hogy az ügyfelek az intézményen belül segítséget kapnak az ápolási - gondozási szükségletek megoldásában.

3. A. SZAKMAI MUNKA 2021-BEN

A 2021-re kitűzött célok közül a legfontosabb vállalásunknak eleget tudtunk tenni: több év után sikerült feltölteni a szállást és a betöltött férőhelyek számát 90 % -on tartani! 2021-ben a májusi hónap a fejlesztési tervek ismertetéséről, a változás megélésének a nehézségeiről szólt. Az ezzel járó nehéz érzéseket csapatépítés formájában próbáltuk oldani. 2021-ben is folytattuk az ügyfélközpontú, odaforduló, empatikus szakmai munkát. Az ügyfelek „felnőtt” énrészével kötünk szerződést, önálló szuverén egyéniségként jelennek meg a gyerekszerep helyett. Fontosnak tartjuk a szociális munka személyre szabott megvalósítását, az ügyfelek életében a személyes segítője „kísérőként”, mellette lépdelve jelenik meg, ennek szellemében valósulnak meg a közösen megfogalmazott élettervek, felépülést támogató lépések.

Minden héten egy alkalommal tartunk megbeszéléseket a szociális munkatársakkal, havonta egyszer nagy team van a segítők részvételével. Igyekszünk teamen belül a kollegáinkat erősíteni a munkából származó frusztrációk, tehetetlenség érzések kezelésében. A team elején bevezetésre került a „Hogy vagy” kör, ami ventilációs felületet biztosít a munkánkkal kapcsolatos nehézségek megosztásában, de akár magánéleti problémák, kétségek is helyet kaphatnak ezen a fórumon. Ezek rendszeressé tételét fontosnak tartjuk, megteremtik a jó alaphangulatot, biztonságos légkört. Elkezdtük a teameken az esetmegbeszélők bevezetését, rendszeressé tételét. Egy-egy ügyfél életútját tekintjük végig, segítjük az esethezót a kérdéseinkkel, meglátásainkkal.

4 szociális munkatárs dolgozik a VáltóHázban, átlagosan 16 ügyféllel végeznek aktív szociális munkát. Részt vesznek a BMSZKI FET munkájában havi egy alkalommal, a saját intézményi FET-et vezetik, egy kolleganő intézi a fejlesztő foglalkoztatottak mentorálását, egy másik kolleganő foglalkoztatási referensként tevékenykedik, két kollega csoportot is tart.

A jövedelmi helyzet tekintetében 2021-ben mérhető az eredményesség többek között abban, hogy a beköltözők 14 %-a semmilyen jövedelmi forrással nem rendelkezett, ez az arány a kiköltözőknél 4%-ra csökkent. Rendszeres bejelentett munkavégzésből származó jövedelemmel a beköltözők 29 %-a rendelkezett, míg a kiköltözésnél ez 41 %-ra emelkedett. A szociális munkatársak 30 %-ban eredményesnek értékelte az ügyfelekkel végzett munkát, 27 %-ban részsikereket láttak, 43 %-ban pedig nem érezték munkájukat sikeresnek. Ez magyarázható azzal hogy a szállón lakóknál a józansági munka ¹ elkezdésére motiválunk. Az ügyfelek többsége megmarad az absztinencia vállalásánál, ami gyakrabban vezethet visszaeséshez, újbóli szerfogyasztáshoz.

A rehabilitációs program változása a Vaspálya Átmeneti Szálláson

A felépülést támogató szakmai program átalakításakor szeretnénk volna megőrizni az elmúlt 20 év bevált " jó gyakorlatait". Az új csoportok, a változatosabb csoporttémák, a józanságot támogató eszközök hatására a csoporton részt vevők száma folyamatosan emelkedett.

- ❖ Megteremtettük a pályázati forrásoktól független rehabilitációs programunkat. Külső munkatárs nélkül, a kollégáink szakmai tapasztalataira épülő józanságot támogató csoportok indultak el a VáltóHázban (lásd később a csoportról szóló részben).

¹ betegségükkel való tudatos törődés, egyfajta önfejlesztés

- ❖ Az egyéni gondozási szerződésben rögzítettük a csoportlátogatással kapcsolatos elvárásainkat. Minden ügyfélnek havonta minimum 2 alkalommal kell részt vennie a belső, intézményi csoportok munkájában.
- ❖ Addiktológiai konzultációk: a rehabilitációs programunk átalakításában Takács Anita szakmai vezető addiktológiai konzultáns végzettségét és tapasztalatát építettük be.

Addiktológiai konzultációk

4 alkalmas tematizált beszélgetést indítottunk 2021. júliustól az újonnan érkezők és a visszaesők számára. Célunk ezzel a hozzánk érkező szenvedélybeteg hajléktalan ügyfelek absztinencia tartásának, stabilitásának elősegítése, hatékony eszköztár átadása az újraivás elkerülése érdekében. Nagyon fontosnak tartjuk az addiktológiai konzultációkon való tapasztalatok teamen való átadását. A 4 alkalmas konzultációsorozat után a személyes szociális munkásával és valamelyik külső segítségformába való integrálódással (önsegítő közösségek, külső szaksegítség) folytathatja az ügyfél a megkezdett munkát a felépülése útján.

33 ügyféllel került sor beszélgetésre, ebből 24 emberrel megvalósult a minimum 3 alkalom, 1 fő esetében 5 alkalommal beszélgettünk. 6 fő az első 3 hónapon belül újra ivott, 1 fő a Szabolcs Átmeneti Szállás egészségügyi részlegére lett áthelyezve, 1 fő terápiába került, 3 fő kiköltözött az intézményből. 25 ember volt ebből új beköltöző, 8 visszaeső, 2 fő pedig még a beköltözését követően esett vissza (az első 3 hónapos jogviszonya alatt). A beszélgetésekből levont tanulság szerint 10 főnek sikerült valamilyen önsegítő közösségbe integrálódnia, ami kb. 30 %-os eredményességet jelent.

Visszaesések kezelése a VáltóHázban

A szenvedélybetegségek gyakori jellemzője - elsősorban az életmódváltoztatás hiánya esetén - a szerváltás és az újbóli szerfogyasztás. A szállón a visszaesésekre egységes protokollt dolgoztunk ki: az ügyféllel minden esetben leülünk beszélgetni, szociális munkásával és a szakmai vezetővel együtt. Az ügyfelet segítjük abban hogy saját cselekvési tervet dolgozzon ki, amiben vázolja az újrakezdéshez szükséges lépéseket. Úgymond kap még egy esélyt és támogatást a talpra álláshoz (terápia felajánlása, intézményi csoportok, önsegítő közösségek, intenzív szociális munka, addiktológiai konzultáció). Megállapodás születik az intézmény és az ügyfél között, hogy a következő szerhasználatnál a szállót el kell hagynia (vagy segítünk egyéb BMSZKI átmeneti szállóra való áthelyezésében).

Csoportmunka a Vaspálva Átmeneti Szálláson

A szenvedélybetegek felépülését leghatékonyabban a csoportmunka segíti. 2021.01.01 - 04.30 között a pandémia miatt csoportfoglalkozások nem történtek, ezt az időszakot intenzív szociális munkás jelenléttel próbáltuk kompenzálni az ügyfelek számára. Önsegítő közösségekbe sem tudtak eljutni az ügyfeleink, mert azok elsősorban az online térben zajlottak, amit ügyfeleink többsége nem tudott megoldani.

2021 májusában indultak újra a csoportok. A HKA 2020-21 - KMR-424. sz. pályázat módosított támogatási szerződésének megfelelően két programot sikerült megvalósítani 2021.05.01 – 2021.08.30 között: Az Asztaltársaság Csoport és a Józan Út csoport tömbösített óraszámú programokkal támogatta a lakóközösség józansági munkáját. A résztvevők a csoportok segítségével elkezdtek foglalkozni a betegségükkel, megismerhették egymást, türelmet toleranciát gyakoroltak. Megismerkedtek az önsegítő csoportok támogató munkájával, lehetőségük nyílt beszélgetni több éves józan vendégekkel, akiknek őszinte megosztásaik kedvet ébreszthettek a csoporttagokban a gyűlések önálló meglátogatására. A programok segítségével a csoporttagok eszközöket kaptak a kezükbe, hogyan lehet megőrizni a szermentességet a mindennapok során. A HKA által támogatott speciális józanságot támogató csoportokon **55** ügyfelünk minimum egy alkalommal megjelent. A programok megvalósítása során **20 külső vendéget** sikerült meghívni, akik megismerkedhettek az intézményben élő emberekkel. A két program értékelésekor azt állapítottuk meg, hogy a program indulása előtti negyedévhez képest 40% -kal csökkent az intézményben élők újbóli szerhasználata.

Jelenleg is rendszeresen működő csoportjaink, amelyek lakóink számára a józan életvitel kialakításához és fenntartásához nyújtanak segítséget:

Vaspálva Erőmű – Farkas Edina pszichológus beszámolója:

A 2021-es évben júniustól tartottam csoportot, havi 3 alkalommal. A Vaspálva Erőmű csoport pszichoedukációs jellegű csoport. A szenvedélybetegségekben és mentális betegségekben előforduló problémákra, a tünettanra reflektáló csoporttémákat viszek be közérthető, egyértelmű formában, amihez az átmeneti szálló lakói hozzá tudnak szólni, tudnak csatlakozni. Időtartamban az egész csoport 60-70 perc hetente. A csoport nyitott csoport, bárki jöhet, minden alkalomra több témával készülök, s azt választom, amit a nyitó kör után úgy ítélek meg, hogy a csoport tagjainak befogadókészségéhez legjobban illeszkedik.

A Vaspálya Erőmű csoportot 2021-ben egy amerikai szenvedélybetegségből való felépülést támogató könyv alapján vezettem. Így a legfőbb témáink: az érzelmek és azok felismerése, gondolataink és kognitív torzítások, emberi értékeink, mindfulness – tudatos jelenlét, kapcsolataink – nemet mondás, határhúzás, szégyen érzése, öngyilkosság és annak elkerülése. A könyv címe: Rebecca E. Williams és Julie S. Kraft: A tudatos jelenlét a függőségből kivezető úton. Útmutató a függőségi viselkedésformákat előhívó bánat, stressz és harag kezeléséhez.

Szenved-Élj! - Sárközi János segítő beszámolója

2021. december elejétől kéthetente csoportfoglalkozásokat tartok a lakóknak. Minden egyes alkalomra meghívok olyan régi AA-s társat-társakat, akik szívesen megosztják tapasztalataikat arról, hogy hogyan józanodtak „fel”, honnan jöttek, mit tettek, hol tartanak most. Tömören szoktak beszélni, az idő nagy része a lakóké. Idáig mindenkinek sikerült megszólalnia, mindenki megosztott magáról valamit. A csoportfoglalkozásokkal az a célom, hogy társaim segítségével tudatosítsam a lakókban a betegség tudatukat, valamint vonzóvá tegyem számukra az AA közösséget, a józan életet.

Józan Vaspálya – Dósa László ellátási egység vezető beszámolója

A Józan Vaspálya elnevezésű csoport 2021. májusában kezdte meg munkáját. A nyitott csoport havonta két alkalommal nyújtott támaszt az absztinencia megtartásával kapcsolatos nehézségekben. A csoport céljai között szerepelt az intézmény rehabilitációs programjának színesítése, az ügyfélkör absztinenciájának megerősítése, új kapcsolatok kialakítása a lakóközösségben és nagyon fontos volt a világjárvánnyal kapcsolatos félelemek/ feszültségek csökkentése. Másodlagos cél volt a józanságot támogató eszközök átadása. 2021-ben 14 csoportot sikerült megszervezni, a csoporton résztvevők száma átlagosan 12 fő volt.

Pulzus – Jávor Tamás szociális munkatárs beszámolója

A lakókkal végzet csoportmunka keretein belül újból elindítottam számukra a Pulzus csoportfoglalkozást. A foglalkozások novemberben és decemberben havi egy alkalommal történtek. Témáját tekintve önismereti és készségfejlesztő foglalkozások, ahol alkalom nyílik saját maguk és a lakótársaik mélyebb megismerésére. A csoport fő jellemzője a jó hangulat, a játékoság, a sorstársi közösség épülése és egymás támogatása.

Filmklub – Fabók Szilvia szociális munkatárs beszámolója

A VáltóHázban a Filmklub funkciója, hogy csoportélményt nyújtson a résztvevőknek, egyben szabadidős tevékenység és kulturális program is. Tehát kettős szerepet is betölt, egyrészt alkalmat teremt az önkifejezéshez és kapcsolódáshoz, miközben az érzéseinkről beszélünk, valamint a szabadidő hasznos eltöltésére is szolgál. A szenvedélybetegek számára mindkét funkciónak gyógyító hatása van, mert a résztvevők megtapasztalják, hogy tudnak hitelesen beszélni a problémáikról, valamint azt is tanulják, milyen az, amikor szermentesen töltik el szabadidejüket.

Fabók Szilvia - Lakócsoporthoz: A decemberi érzékeny időszak kapcsán új programot kínáltam az ügyfeleimnek. Indítottam egy zárt lakócsoporthoz, ami azt jelenti, hogy a saját lakóimnak tartok beszélgetős csoportfoglalkozást. Az volt a célom, hogy minél több olyan embert szólítsak meg, akik eddig nem jártak csoportra valamilyen oknál fogva, valamint, hogy a karácsony körüli tömeges visszaeséseknek elejét vegyük. Ez a kezdeményezésem pozitív fogadtatásra talált, decemberben 4 lakócsoporthoz sikerül összehozni különböző időpontokban a lakóim igényeihez igazodva. A csoportokon 8-12 fő vett részt. Az ünnepi időszakban egy lakóm sem esett vissza, bízom benne/szeretném hinni, hogy ehhez az eredményhez a decemberben tartott csoportjaim is hozzájárultak.

Hitben józanodva:

Egy szállón lakó tartja ezt a csoportot, így vall róla:

Kezdetben bibliai szövegek felolvasásával és elemzésével ill. értelmezésével foglalkoztunk, majd később vallásos témájú filmeket kezdtem el vetíteni. ... Egy-egy csoport után lehetett látni az arcokon mintha egy nagy teher esett volna le a résztvevők válláról. Később is hallottam hogy a filmről beszélgetnek, annyira hatással volt a résztvevőkre.Hálás vagyok a régi és az új vezetésnek, hogy ez a csoport működhet és segítenek, hogy működhessen.

Pszichológus a VáltóHázban – Farkas Edina beszámolója

A 2021-ben heti egy nap, kedden fogadtam az ügyfeleket a Vaspálya Átmeneti Szálláson. 4 időpont van fenntartva az egyéni pszichológiai tanácsadás számára 13.00 és 17.00 h között, 18.00 - 19.15 h között pedig csoportot tartottam.

Az eltelt év során összesen 22 lakónak került kiadásra időpont. Ezeket többnyire a lakók személyes szociális munkása adta ki. A 22 lakóból 3 fő egyszer sem jelent meg. A legtöbb lakó körülbelül 3-8 alkalommal vette igénybe a pszichológiai tanácsadást. 2 lakó pedig 10 alkalmat meghaladó folyamatban vett részt. Egy lakóval pedig 2021 elején zártunk le egy 20 alkalmas folyamatot. Leggyakrabban felmerülő témák az egyéni ülések alkalmával: pszichés és testi betegségek okozta problémák lelki támogatása, elmúlással kapcsolatos kérdések átbeszélése, absztinencia tartása, AA, NA csoportokon való részvételre motiválás, konfliktuskezelés, hangulati, illetve szorongásos zavarokhoz kapcsolódó problémák, a nemet mondás készségének gyakorlása, feszültségkezelési gyakorlatok tanítása.

Fejlesztő foglalkoztatás – Radánovics Mónika beszámolója

A 2021-es évben összesen 6 fő került fejlesztő foglalkoztatásba, közülük mindannyian a ház lakói voltak, más intézményből munkavállalót nem tudtunk fogadni. 1 nő és 5 férfi volt a nemek megoszlása. A férfi munkaerőket udvaros munkakörben tudtuk alkalmazni, a hölgyet az újonnan kialakított fertőtlenítő takarítás munkakörben. 6 órában dolgoztak valamennyien, egyszerre mindig csak 2 fő állt szerződésben (6 - 12 hónapig). 2 gondnokolt ügyféllel is próbát tettünk. A kezdeti motiváltság ellenére egyikőjük a munkakezdés napján vállalhatatlannak érezte a helytállást, a másik ügyfél előnyösebb anyagi ajánlat miatt végül nem állt munkába. Visszaesés a teljes létszámból 1 főnél történt, de az együttműködés és a támogatás folytatódott, terápiás megoldással. 1 fő lakhatása lakhatási helyzete megoldódott, nyugdíjazását követően a Nyugdíjas Házba került elhelyezésre.

Közösségi tevékenységek:

Közös főzés: 2021-ben két alkalommal szerveztünk közösségi főzést az intézmény kertjében. A bográcsolás lehetőséget biztosított arra, hogy az intézményben élők és a VáltóHáz dolgozói jobban megismerhessék egymást és még több lakó bekapcsolódhasson az intézmény közösségi életébe.

A VáltóHáz születésnapja: 2021. október 12-én szakmai nap keretein belül megtartottuk a VáltóHáz 20. születésnapját. 65 fő részvételével ünnepeltünk, ahova a BMSZKI egyéb telephelyeinek dolgozóit és azokat a külsős meghívottakat (5 fő) vártuk, akik valamilyen formában kapcsolatban állnak az intézménnyel. Ismertettük a megújuló VáltóHáz szakmai programját, a team tagjai közül többen is beszéltek munkájukról. A délutáni kerekasztal beszélgetésen a BMSZKI intézményeinek különböző telephelyeiről érkező kollegákkal a közös, kölcsönös együttműködés alapjait raktuk le.

Lakógyűlés: 2021. májusában lakógyűlésre invitáltuk az intézményben élő embereket, ahol bejelentettük az intézményben történt személyi változásokat. A gyűlésen a lakók nagy része az intézmény házirendjével, illetve a koronavírus járvánnyal kapcsolatban tettek fel kérdéseket. A világjárvánnyal kapcsolatban nagyon sok félelem és információhiány került a felszínre. A beszélgetés végén arra a következtetésre jutottunk, hogy egyetlen eszközünk van a járvány leküzdéséhez: az oltás felvétele. Az oltópontokon kialakult több órás várakozások miatt több ügyfél nem vállalta az oltás felvételét. Ügyfeleink nagy örömmel fogadták, hogy a BMSZKI Háziorvosi Szolgálat egyéni időpontot biztosít a számukra. Úgy gondolom, hogy az oltás felvételének biztosítása nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az intézményben néhány hónapon belül az átoltottság aránya elérte a 98%-ot.

Karácsony a VáltóHázban: Az egyik legemlékezetesebb közösségi programunk volt. Ebben az évben a BMSZKI Központjában dolgozók (Igazgató, Nyilvántartási Csoport munkatársai, Munkaügyi Csoport tagjai) és a VáltóHáz munkatársai karácsonyi üzeneteket küldhettek a közösség részére videófelvétel formájában. Lakóink, kollégáink, és egy külsős meghívott 3 gyermekével egy szeretetteljes estével tette emlékezetessé a karácsonyi ünnepséget. A székelykáposzta elkészítését az intézményben lakó hölgyek vállalták, a karácsonyi műsor után mindenki örömmel fogadta a BMSZKI által összeállított ajándécsomagot.

Műszaki állapot:

A Vaspálya Átmeneti Szállás műszaki állapota megfelelő. Az elérhető szolgáltatások minőségét az alábbi tényezők befolyásolják: 2021-ben nem fejeződött be az intézmény fürdő helyiségeinek a helyreállítása. Az ott található szellőzőberendezések meghibásodtak, az eszközök javítása /cseréje nem történt meg. A helyiségekben nem tudjuk biztosítani a megfelelő szellőztetést. A problémát jeleztük a BMSZKI Műszaki Csoportjának. A konyhaszekrények állapota nem megfelelő. Elképzeléseink szerint minden emeleten egy rozsdamentes acél konyhapultra lenne szükség, amely jobban ellenáll a rendszeres használatnak. Reményeink szerint a konyhaszekrények cseréje 2022-ben meg fog történni, amely növelni fogja az elérhető szolgáltatások színvonalát. Az intézmény minden helyiséget érintő festése, a lakószobák és a közösségi helyiségek állapota folyamatosan romlik, reményeink szerint a következő évben elkezdődik az intézmény teljes festése.

COVID – Átoltottság:

Hiszünk abban, hogy a világijárvánnyal kapcsolatos félelemek, hiedelmek egy rendszeres, érthető kommunikációval csökkenthetőek, feloldhatóak. 2021-ben a nyári időszakban aktívan dolgoztunk azon, hogy az intézmény munkavállalói, illetve a lakóközösségünk átoltottsága egyre magasabb szintet érjen el. A segítő beszélgetések, a belső csoportok, illetve a lakógyűlés (2021. május) fontos témájává vált, hogy milyen eszközeink vannak a járvány leküzdéséhez. A hónapokon át tartó hatékony kommunikáció segítségével és Dr. Papp Magor háziorvos támogatásával elértük, hogy az intézményben élő emberek és a munkavállalóink 98%-a vállalta a koronavírus elleni oltás felvételét. Az intézményen belüli magas átoltottság, illetve a szigorú beléptetési protokoll segítségével folytatni tudtuk az intézmény rehabilitációs programját. 2021. májusától a belső csoportjainkat újraindítottuk, amely hatékonyan támogatja a szakmai munkát. 2021-ben a COVID-19 fertőzés következtében 10 ügyfelünk betegedett meg, ebből sajnos 3 - an elhunytak. Ugyanebben az időszakban két kollega is megbetegedett, akik szövődmény nélkül felépültek a betegségből.

B. A SZAKMAI CÉLJAINK ELÉRÉSÉT SEGÍTŐ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

	Segítik a szakmai céljaink elérését	Hátráltatják a szakmai céljaink elérését
Belső Intézménynek lehetőségében áll változtatni rajtuk	Szupervízió BMSZKI egyéb intézményeivel kapcsolatfelvétel Kollegák facilitálása egyéni ötleteik megvalósításához Tapasztalati szakértőnk (segítőként nálunk dolgozó) bevonása a szakmai munkába Belső erőforrások (tudás, tapasztalat, képzések) megosztása	Absztinens ügyfelek áthelyezésének alacsony száma Koronavírus járvány kezelése (többletfeladatok, félelmek) Kollégák túlterheltsége, kiégés veszélyei Visszaesések miatt érzett tehetetlenség érzések kezelése teamen belül
Külső Intézmény számára adottságok, nem áll lehetőségében változtatni rajtuk	Szorosabb kapcsolattartás és együttműködés a társintézményekkel A munkavállalók szakmai ismereteinek bővítése, intézménylátogatások Az intézmény hosszútávú feltöltöttsége érdekében promóció	A társintézmények riválisként tekintenek a VáltóHázra Feltöltöttségi nyomáskényszer Koronavírus járvány

4. A SZAKMAI TEAM, BELSŐ ÉS KÜLSŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, KAPCSOLATOK

Az intézmény működtetési rendszerének teljes átalakítása - a szakmai létszám fejlesztése

Az intézmény nyitása óta (2001) először nyílt lehetőség arra, hogy a szakmai létszámon belül szétválaszthassuk az intézmény alap működtetését szolgáló feladatokat a szakmai feladatoktól. A segítők és az intézményben dolgozó szociális munkatársak feladatait sikerült szétválasztani, amelynek köszönhetően egy sokkal átláthatóbb működtetési rendszert hoztunk létre. A szakmai létszám bővítésével kialakítottuk az "éjszakai duplaügyeletet" amely azt jelenti, hogy az intézményben az esti órákban (17.00 - 09.00 óra között) 2 kolléga látja el az ügyeleti feladatokat. Ez egy régóta tervezett nagy változás volt a VáltóHáz életében, a biztonságosabb munkahely megteremtését szolgálta.

A létszám fejlesztésnek köszönhetően 14 főre emelkedett az intézmény szakmai létszáma.

Szakmai létszám változása	Ellátási egységvezető	Ellátási egységvezető helyettes	Szociális munkatársak	Segítői munkakörben dolgozók	Összesen
	1	1	4	8	14

Létszám változások 2021-ben: Soós Mária 2021.06.01-től egy másik BMSZKI telephelyen folytatta munkáját. Megbízott gondnokunk áthelyezését kérelmezte egy másik BMSZKI átmeneti szállóra. Tapasztalati szakértő (saját élményű kollega) segítő státusban érkezett hozzánk. Belső áthelyezéssel 3 kollégával bővült a segítői csapat, közülük egy kolleganő korábban is nálunk dolgozott. Ő látja el a gondnoki feladatokat is. 2021-ben egy fő szociális munkatárs is érkezett hozzánk, egy régebben is nálunk dolgozó tapasztalt kollega személyében.

Kollegáink élen járnak a szakmai továbbképzések terén: 8 munkatársunk végezte el a munkakörhöz kötött képzést, 6 kolléga végzett kötelező képzést, melyet e-learning formában szervezett meg a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet. Két kollégánk 2 képzést is elvégzett ezek közül.

A BMSZKI egyéb telephelyeivel törekszünk a hatékony együttműködés kiépítésére. Elsősorban az ügyfelek áthelyezése kapcsán kerülünk kapcsolatba a többi átmeneti szállókkal, vagy az egészségügyi részleggel. Minden hónapban egy alkalommal a szociális munkatársak rotációban bekapcsolódnak a Központi FET munkájába.

Az Új Belépők képzésén lehetőségünk van az újonnan belépő kollegák számára addiktológiai ismereteket átadni, bemutatni a VáltóHáz szolgáltatásait.

2021. augusztusban ellátogattunk a teammel a dömösi Iszákosmentő Misszióhoz a kapcsolatépítés, közös együttműködés jegyében. Több ügyfelünk is rész vett a dömösi gyógyító alkalmakon, a hit által segítve őket a józansági munkájukban. A Nyíró Gyula Kórház és a Gálfi Béla Gyógyító és Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Kft (Pomáz-Kiskovácsi Kórház) szociális munkásaival is sikerült jó kapcsolatot kialakítani, kb. 20-25 ügyfelet delegáltak hozzánk, akik azóta is a VáltóHázban élnek.

5. A 2022. ÉVRE VONATKOZÓ MUNKATERV ÉS SZAKMAI ELKÉPZELÉSEK

- Teamszupervízió szervezése a BMSZKI Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda segítségével
- Továbbra is a rendszeres esetmegbeszélők tartására törekszünk, teamen belül műhelymunka, szakirodalom feldolgozása, etikai dilemmák átbeszélése
- Figyelemfelhívó plakát készítése a VáltóHázról, melyet a BMSZKI különböző telephelyein, elsősorban éjjeli menedékhelyeken szeretnénk elhelyezni
- Szociális szakma levelezőlistára bemutatkozó anyag küldése
- HKA pályázat beadása józanságot támogató csoportmunkára, csoport élelemre
- BMSZKI-n belüli intézményközi kapcsolatok ápolása (BMSZKI átmeneti szállókkal)
- Nyitottak vagyunk a BMSZKI egyéb telephelyeivel való kapcsolatfelvételre. Gondolunk itt pl.: addiktológiai témájú előadások tartására, esetmegbeszélőkön való részvételekre
- Társzervezetekkel kapcsolatépítés folytatása (Dömösi Iszákosmentő Misszió, Félút Centrum, Emberbarát Alapítvány)
- Addiktológiai, pszichiátriai kórházi osztályokkal kapcsolatfelvétel, vagy kapcsolattartás (Nyíró, Balassa, Jahn Ferenc Kórház).
- Addiktológia képzések, műhelymunka
- Belső képzések szervezése, meghívott előadók bevonása a teammunkába
- Külső intézménylátogatás a teamnapokon (covid helyzet enyhülésével)
- Célunk az átmeneti szállás rehabilitációs intézménnyé alakításának kezdeményezése

Dósa László ellátási egységvezető és munkatársai